

Uredništvo
in upravnništvo:
Kolodvorske
ulice šte. 15.

Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.

Rokopisi se ne
vračajo.

Inserati:
Sestopna petit-
vrsta 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Velja

za Ljubljano
v upravnishvu:
za celo leto 6 gld.,
za pol leta 3 gld.,
za četrt leta 1 gld.
60 kr., na mesec
60 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja
za celo leto 10 gld.,
za pol leta 6 gld.,
za četrt leta 2 gld.
60 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

Štev. 50.

V Ljubljani v torek 29. aprila 1884.

Tečaj I.

Vabilo na naročbo.

S 1. majem prične se nova naročba na naš list. Prosimo torej naše čast. naročnike, naj naročbo ob pravem času ponové, da se pošiljanje lista ne pretrga. Najbolje se to učini po poštni nakaznici, na čegar odstrižek treba prilepiti le naslov, ki je na pásku vsacega lista.

Naročnina je, kakor doslej, namreč:

Za Ljubljano:

na mesec	gld. —50
do konca junija	1—
„ „ septembra	2-50
„ „ decembra	4—
za donasjanje v hišo vsak mesec	9 kr.

Po pošti:

na mesec	gld. —85
do konca junija	1-70
„ „ septembra	4-20
„ „ decembra	6-70

Naše časnikarstvo in severna železnica.

(Dalje in konec.)

Toda oni protivniki, ki uže za naprej obsojajo državno pogodbo s severno železnico, imajo uže pripravljen ugovor. V duhu jih vidimo, ustnice raztegnene v porogljiv posmeh ter jezno popraševaje: „Zakaj bi se „Nordbahn“ zdaj, ko je dotekla privilegijska doba, ne prevzela od države? Zakaj bi dobiček ne šel v državno blagajnico, mesto v Rothschildovo?“ („Sl. Nar.“ šte. 96.) Umovanje je po vsem priprosto in logično — le nekaj so pregledali gospodje in na to je treba opozarjati naše politične kroge.

Trdno se nadejamo, da se v razprostranem avstrijskem cesarstvu ne nahaja, anarhistov seveda izimši, nobena stranka, katera bi hotela podržaviti severno železnico, ob enem

Listek.

Strašno maščevanje.

(Ruski spisal Nikolaj Vasiljevič Gógolj, poslovenil K. Štrekelj.)

(Dalje.)

Gospod Danilo ne zine niti besedice, le ozirati se začne v temno stran, kjer je v dalji, izza lesa, črnél zemeljski nasip, izza nasipa pa se dvigal star grad. Nad obrvimi skrčijo se mu nenadoma tri gube; leva roka pa gladi junaške brke. — To ni ravno tako strašno, da je čarovnik — bolj strašno je, da je slab gost. Kaj pa ima dobrega od tega, da se sili lésem? Slišal sem, da nameravajo Lehi zidati tukaj nekako trdnjavo, pač, da bi nam prezeli pot k Zaporozcem. Ako je to res... Razrušim mu hudičevo gnezdo, naj se zasliši le en glas, da ima pri sebi kakoršno koli pribežališče. Sežgem ga, starega čarovnika, da niti vrane ne bodo imele kaj kljuvati na njem. Vendar mislim, da ni brez zlata in imovine!

pa žaliti pravna načela ter pridobljene pravice njenih delničarjev. Nikdo ne bode tajil, da sme država razsvojiti severno železnico, ali v enem oziru se strinjajo privatno in javno pravo, občni državljanski zakonik in upravnoslovna načela, gledé tega namreč, da se ima pri vsaki razsvojitvi po polnem odškodovati oni, katerega zadene ekspropriacija. Naša državna blagajnica bode tedaj prisiljena, plačati dotičnim delničarjem vso odškodnino v gotovini, kakor hitro se sklene razsvojitev. V ta namen bode pa država potrebovala kolosalno svoto 200 milijonov, kajti uže delnice in prioritete severne železnice reprezentujejo skupnega kapitala 112441000 gld., bogati fundus instructus se pa ceni z zemljiščem vred na nič menj nego 120 milijonov in — recimo, da je ta račun zelo pretiran — celo graška „Tagespost“, ki se na vse pretege poteguje za razsvojitev, računa nad 190 milijonov za odškodnino. Finančni minister bode tedaj v tem slučaju moral na posodo vzeti okolo 200 milijonov novega državnega dolga in ta svota se pomnoži še za kacic 30 milijonov, kakor hitro se gradijo one železnice, katerih zgradba se je v pogodbinem načrtu zahtevala od upravnega sveta ces. Ferdinandove severne železnice.

Nismo pesimisti, zlasti tedaj ne, če gre za kredit naše države — a vendar mislimo, da bi tako veliko posojilo pri znanih razmerah našega denarnega trga moralo neugodno uplivati na dotično emisijo in na državna dolžna pisma našega cesarstva sploh. Posebno, ako računamo s protivjem finančnih velikašev, v prvi vrsti z uporom Rothschildove svetovne firme, trdimo odločno, da se ne bode dal doseči oni *al-pari-kurz* dotičnih, na severno železnico vknjiženih državnih obligacij, od katerega sanjari glasilo nemško-štajerskih liberalcev.

Istina je, da severna železnica dandanes svojim delničarjem in lastnikom prioritete donša letnega dohodka 15078000 milijonov.

Graška „Tagespost“ odšteva tedaj za obrestovanje državnih obligacij (po 4½%) 8580000 in tako pride do naravnega račun-

Tam le živi ta hudič! Ako ima zlatá... Sedaj bomo pluli mimo križev: grobišče je tu! Nečisti njegovi dedje gnijejo na njem. Govori se, da so vedno bili pripravljani, za denar prodati sebe z dušo in raztrganimi župani satanu. Ako zares hrani zlató pri sebi, tedaj se ne sme več odlašati: zlata na vojski ni vselej dobiti...

— Znam, da namerjaš nekaj; nič dobrega mi to ne obeta, da sem se ž njim srečala. Ali kaj sopeš tako teško, kaj gledaš tako strogo ter si tako temotno skrčil obrvi nad očmi?...

— Molči, žena! osorno odgovori Danilo — kdor se z vami zveže, postane sam baba. Fanté, daj mi ognja v pipo! — Obrne se k enem veslaču, kateri izbrska iz svoje lule žareč pepel ter ga izsuje v lulo svojega gospodarja. — S čarovnikom me hoče strašiti! nadaljuje gospod Danilo. — Kozak se ne boji, hvala Bogu, ni hudičev, ni rimskih duhovnov. No res, mnogo bi nam hasnilo, da bi žen poslušali; kaj ne, fantje? Naša žena je — lula in bridka sablja?

skega sklepa, da bode naš denarni minister vsako leto od severne železnice spravil 6½ milijonov čistega dobička. Račun je v istini ingenijozno priprosto, tudi perspektiva je dokaj vabljiva — le žal, da se ga ne smemo bližje dotakniti, sicer se zmaja vsa umetno sezidana piramida in, kar je v potu svojega obraza bil izumil novodobni Evklid na murskem obrežji, se v prvem trenutku razruši in zgrudi, kakor hišice, ki jih otroci postavljajo iz kart.

Napaka tiči namreč v tem, da so podlaga temu računu dohodki severne železnice, kakor jih ima sedaj na podlagi sedanjih tarifov. Ali po vsej pravici se zahteva, da mora železnica znižati svojo voznino in temu bo naravna posledica, da se zmanjšajo tudi njeni dohodki. Uže toliko grajani načrt one pogodbe, katero ministerstvo priporoča državnemu zboru, znižuje dohodke te železnice za cele 4 milijone, tedaj bi v tem slučaju, ako se oziramo na številke graškega lista, čisti dobiček od 6½ milijonov padel takoj na 2½ mil., ali prav za prav še nižje, ker se morajo vendar tudi vračunati amortizacijski troški za one železnične proge, o katerih smo preje govorili, potem državna garancija za moravsko-šilezko severno železnico itd. Sedaj pa treba pomisliti, da bode vlada v tem slučaju morala še veliko več odjenjati od svojih tarifnih cen — in tako bomo kmalu sprevideli, da je dobiček vendar še jako dvomljiv in da avstrijski finančni minister morda nikoli ne pride v prijetni položaj, s čistimi dohodki severne železnice mašiti zevajoče votline našega državnega proračuna.

Da se je gledé podržavljenja važne te prometne proge vnel tako viharni časnikarski boj, kateremu so se uže pridružili na Dunaji vnete razprave v ljudskih shodih in javnih zastopih, temu je bilo povod večidel to, da je severna železnica s previsokimi tarifi Dunajčanom podražila jako imenitno kupčijsko blago: premog. Nižje cene dunajskemu premogu! to je bojni krik, kateri navdušuje nasprotnike pogodbinega načrta. Ali gola iluzija je, pričakovati enak rezultat od podržavljenja severne železnice. Oglejmo si najprej one bogataše, kateri se ponašajo z bogatimi premogo-

Katarina molči; potopila je svoje oči v tiho vodo, katero le veter z lahka zazibava, da se ves Dnèper lesketá, kakor volčja koža po noči.

Čoln se obrne in pluje ob gozdovitem bregu. Na bregu prikaže se grobišče; stari križi so v gručah stisnjeni. Med njimi ne raste ni bezeg, ni trava ne zeleni, samo mesec jih obseva z nebeške visočine.

— Fanta, ali slišita krik? Nekdo nas kliče na pomoč! spregovori gospod Danilo ter se obrne k svojima veslačema.

— Dobro slišiva krik in, kakor se kaže, s te strani, oba odgovorita ob enem ter pokazeta na grobišče.

Ali vse omolkne. Čoln se zopet obrne in začne ogibati se v vodo štrlečega brega. Na enkrat oba hlapca povesita vesla in zreta nepremično pred se. Tudi gospod Danilo stoji nepremično; strah in groza vlila sta se jim v kozaške žile.

Na neki gomili zamajal se je križ in tiho se je vzdignil iz nje posušen mrtvec. Brada mu sega do pasa; na prstih ima dolge

kopi v Moravski Ostravi itd. Čegava last so one jame? Večidel so lastnina severne železnice, katera je l. 1882 producirala okolo pet milijonov metričnih vagonov najboljšega premoga ali pa kapitalistov, ki so ob enem koncesionari — severne železnice. Po § 1. al. 2. prej navedenega zakona z leta 1854 bi tedaj ta železnična proga lahko prevaževala rudarske in obrtnijske pridelke iz lastnih tovarov, tudi brez posebne koncesije kot *Privatindustriebahn*. Ako pa država sklene razvojitve, potem ostane kapitalistom severne železnice še dvojno sredstvo, s katerim bi ali neizmerno škodovali prometu podržavljene črte ali po polnem preprečili pravi namen podržavljenja. Lahko bi si poiskali drugo železnico, n. pr. ogersko črto skozi dolino Vage — Ogrbi bi jim sigurno z veseljem dovolili vse olajšave — in promet na državni progi zgubil bi toliko, da bi mestu dobička pretila izguba. Toda niti tega ne bi trebalo; ker imajo skoraj samotržje s svojim premogom na Dunaji, poskočili bi lahko s cenami — in nasledek bi bil, da bi država sicer z velikimi žrtvami jim omogočila dober kup voznjo do Dunaja, a koristi bi ta naredba donajala nikakor ne dunajskemu prebivalstvu, temveč jedino le koncesionarjem severne železnice.

Taki pomisleki so se nam vsilili, ko smo pazljivo prečitali razpravo v dunajskem mestnem odboru in poročilo o čudnih govorih in še bolj čudnih prizorih pri shodu dunajskih volilcev. Kar dandanes iz Linca čujemo o peticiji odtotne nemško-liberalne trgovinske zbornice, ne more oimajati našega pričanja, in celo ginja deklamacije krepostnih junakov, kakor sta Reschauer in Friedjung, urednika „Deutsche Zeitung“, katera v tem slučaju sigurno ni prejela nikake podpore ali inseratne pristojbine — nikakor ne moti hladnokrvne naše razsodbe. Stvar se bode natančno pretresala v državnem zboru; pri tej priliki se bode pokazalo, če državnemu interesu bolje ugaja podržavljenje te proge ali pa pogajanje na podlagi pogodbinnega načrta, kateri je proizvod kompromisa med vladnimi zastopniki in upravnim svetom prvega našega železničnega društva. Dobro smo preudarjali imenitno to vprašanje; svojih mislij nikomur ne vsilujemo, zahtevamo pa od svojih časnikarskih kolegov, da spoštujejo tudi protivno mnenje vsaj toliko časa, dokler ga ne ovržejo. Saj se marsikateremu izmed njih uprav prilagajo Faustove besede:

*Was man nicht weiss, das eben brauchte man,
Und was man weiss, kann man nicht brauchen.*

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Obisk presvetlega cesarjeviča pri vladarjih balkanskih držav je izredno utrdil prijazne odnose našega cesarstva. O tem pričuje tudi nenavadno odlikovanje, katero je doletelo bulgarskega kneza Aleksandra, ki se ravnokar mudil na Dunaji. Komaj je namreč dospel s

kremplje, še daljši od samih prstov. Tiho povzdignil je svoje roke; ves obraz mu zatrepeta in se skrivi. Očividno trpi strašne muke. „Soparno mi je, soparno!“ vzdihne z divjim, nečloveškim glasom; ta njegov glas reže v srce, kakor nož. Ali naenkrat mrtvec izgine.

Zamaja se drugi križ in zopet prikaže se mrtvec, še strašnejši, še višji od prejšnjega; ta je ves zarasten: brada mu sega do kolen in še daljše okostele kremplje ima. In še bolj divje zavpije: „Soparno mi je!“ ter izgine pod zemljo.

Zaziblje se tretji križ in vzdigne se tretji mrtvec. Zdi se, kakor bi se bile same kosti vzdignile visoko nad zemljo. Brada mu sega do peta; prsti z dolgimi krempļi zagrebeni so v zemljo. Strahovito potegne svoje roke kvišku, kakor bi hotel mesec doseči, in zakriči tako, kakor da bi mu kdo žagal rumene kosti...

Dete, ki je spalo v naročju Katarininem, zakriči in se vzbudi, gospa Katarina sama zajčeji; veslača spustita svoji šapki v Dnêper, in celo gospod Danilo se stresne.

kolodvora v „Hôtel Impérial“, uže se je pripeljalo Nj. veličanstvo, da osobno pozdravlja visokega gosta. Cesar se je mudil skoraj pol ure pri bulgarskem knezu ter se je toplo zahvaljeval za srčni sprejem cesarjeviča Rudolfa v bulgarski kneževini. Naravno je, da je to izredno odlikovanje vzbudilo splošno pozornost. Bulgarski knez je potem napravil svojo vizito na cesarskem dvoru in je bil povabljen še tisti večer k obedu v Schönbrunn.

V gosposki zbornici se je sprejela postava o davku na žganje z onimi premembami, o katerih sta se med seboj dogovorili vladi obeh državnih polovic. Imenom galiških udov je sicer ugovarjal vitez Polanovski, toda po kratkem govoru ministra Dunajskega se je sprejela vsa postava.

Včeraj je objavil „Armee-Verordnungsblatt“ letošnji majnikov avancement. Posebno nižji častniki smejo biti ž njim zadovoljni. — Od udov cesarske hiše je imenovan nadvojvoda Oto nadporočnikom, nadvojvoda Ferdinand pa poročnikom pri ulancih. Osem generalmajorjev je stopilo na višja mesta.

Iz Budimpešte se poroča, da je liberalna stranka državnega zbora sprejela v večerni seji zakon, ki vreduje med Švico in našo državo postopanje gledé revežev. Ogerski listi trdijo, da je neistinito, kar so objavili časniki o imenovanju novih dostojanstvenikov v Zagrebu. Ministerijalni svetnik Rusnov ni postal predsednik banalnega sode, in predsednik Klobučarič se ne poda v pokoj, kakor so poročali te dni mnogoteri listi. — Zoper priprte socialiste v Zagrebu je napravilo državno pravdnštvo tožbo zaradi veleizdaje in zaradi razžaljenja veličanstva in udov cesarske hiše. Imena ônih anarhistov so: Fran Srnec iz Slovenske Bistrice, Izidor Straub iz Badena, Lojze Montoneili iz Češkega in Volk Hiša z Moravskega.

Tuje dežele.

Nemška „Nat. Zeitg.“ piše o potovanju našega cesarjeviča in pravi med drugimi: Na vsak način so postali nazori Nemčije, Ruske in Avstrije gledé politike v orijentu tako jasni, da zamore Avstrija svoje interese v Carigradu slovesno in energično pospeševati. Vsa evropska konstelacija je vgodna takemu postopanju in zato je prvi obisk, ki ga naredi cesarjev sin v Carigradu morebiti mejnik, pri katerem se bodo stvari na jutrovem na novo stran zasukale.

Znano mednarodno društvo za mir in mirne razsodbe se bode letos zbralo od 4. do 9. avgusta v Bernu in se posvetovalo o naslednjih točkah: 1.) Vprašanje zaradi mednarodnih razsodbe; 2.) vprašanje o nevtralizaciji ožin svetovnih morij; 3.) vprašanje o mednarodnih sodnijah in 4.) vprašanje o mednarodnem razoroženju. Razne odlične osebe bodo te dni dobile povabila k temu shodu.

O konferenci piše „Tems“, da želi **Angleška** izogniti se amortizaciji egiptovskega

Ali nenadoma vsa prikazen izgine, kakor bi ničesar ne bilo; vendar dolgo še ne zagrabita hlapca vesel. Skrbno pogleda Buruljšaš na mlado ženo, katera vsa v strahu ziblje v naročju svoje dete, pritisne jo k srcu in poljubi na čelo. — Ne boj se, Katarina! Poglej, ničesar ni! reče in kaže na vse strani: „Ta čarovnik hoče ljudi plašiti, da bi se nikdo ne urinil v njegovo nečisto gnezdo. Samo babe bo s tem oplašil! Daj meni sina v naročje!“

Pri tej besedi povzdigne gospod Danilo svojega sina kvišku in ga pritisne k ustnam: — Kaj ne, Ivan, ti se ne bojiš čarovnikov? Reci: „Ne; — oče, jaz sem kozak!“ No, dovelj je, nehaj uže jokati! Saj smo takoj doma — in mati ti da mlečne kaše, položi te v zibel in zapoje:

Spi, preljubi sinček moj!
Mir obdajaj te nočoj.
Rasti, rasti nam v zabavo;
Rasti na kozaštva slavo,
Da sovragov tri boš roj!

dolga, da bode zamogla v Egiptu vzeti novih 80 milijonov na posojilo. Zato terja angleška vlada od Evrope, da ji pomaga iz zadrege, v katero je sama zašla; ob enem pa noče dovoliti, da bi se velevlasti, katerih pomoči prosí, pečale kaj z egiptovskimi zadevami. Vsled tega je mogoče, da ta projekt, ki izvira pač od nekaterih upnikov egiptovskih, ne bode dobil potrjenja nekaterih velevlastij, posebno pa ne francoske vlade. Le-ta vidi v postopanju Angleške prvi korak do protektorata ali pa celo zasedanja. — Takih glasov se čuje od dné do dné več o bodoči konferenci in zato stvar noče prav hitro napredovati. Vele-sile se sedaj dogovarjajo baje tudi o sredstvih, katerih se bode treba poprijeti, če ne bode imela konferenca nikacega vspeha.

V Madridu so se pričele volitve za kortsese. Miru niso volili nikjer kalili. Vlada računna na veliko večino, kajti v malokaterih krajih oglasili so se opozicijski kandidati. Kralj je baje nekoliko bolehen, a stvar ni nevarna in upati je, da kmalu po polnem okreva.

Iz Kahire prihaja vest, da je angleška vlada odgovorila glede pomoči, ki bi se poslala Berberju. Vlada pravi, da je v tem času ekspedicija v Berber nemogoča in da se pred štirimi meseci ne morejo vojaki odpotovati v one kraje. Ta odlok angleške vlade naznanil se je poveljniku v Berberju in ob enem so se mu poslala povelja, da naj ostavi mesto, če mu je le mogoče.

Dopisi.

Iz Kranja, 26. aprila. [Izvirni dopis.] (Somnji.) V znamenje letnega somnja na sv. Marka dan prikazala se je na tukajšnji mestni hiši po več nego dvajsetih letih zopet — roka z mečem. Mladi ljudje, kateri kaj takošnega še opazovali niso, vgbali so, kaj da to pomeni in slisal sem po trgu gredé izraz, da meč — vojsko pomeni. „Gotovo bode vojska“, izrazila se je brhka gorenjska deva in nekako plaho pogledovala spremljevalca svojega.

Ker mi ni namen, pomena roke z mečem na dalje razmotravati, naj le povem, da se je prvi letni somenj zaradi neugodnega vremena jako slabo obnesel. Živine priglaslo se je menj, nego na navadni tržni dan in tudi kupčija sploh bila je le slaba; tudi krčmarji se niso kaj hvalili, kajti kmetski ljudje v petek se držé posta navzlic „dispencacij“ za somenjske dni.

Pri tej priliki se usojam našim mestnim očetom svoje mnenje v pretres dati, ako bi ne bilo veliko koristnejši, da bi se letni somnji tako uredili, da bise vsak na ponedeljek ali kedar je ta dan praznik, na vtorek odločil, kajti očividno je, da letni somenj, kateri na kak drug dan v tednu pade — dva tržna dneva (ob ponedeljkih) do malega pokvari. Tudi je splošna želja, da bi se prodajalcem, kateri se sedaj po ozkem trgu tik hiš nastavljajo, drugi pri-

— Slušaj, Katarina; zdi se mi, da tvoj oče noče živeti z nami na miru. Vrnil se je čmeren, osoren, kakor bi se srdil... No, ako je nezadovoljen, — čemu je prišel? On ni hotel piti na kozaško svobodo! On ni pozibal v naročju otroka! Sprva sem mu hotel vse zaupati, kar mi srce teži, ali nekaj me je zadrževalo in beseda mi je zastala v grlu. Ne, on nima kozaškega srca! Ko se srečata dve kozaški srca, hočeta kar iz prsi poskakati, drugo drugemu naproti! No, ljuba moja hlapca, ali smo kmalu na bregu? Šapki hočem vama dati novi. Tebi, Stečko, dam isto, ki je sê zametom in zlatom obložena; dal mi jo je neki Tatar z glavo vred; pridobil sem si vso njegovo opravo, samo dušo izpustil sem mu na svobodo. No, še enkrat se dobro upri! Glej, Ivan, uže smo doma, ti pa še vedno jokaš? Primi ga, Katarina!

Vsi izstopijo. Izza gore prikaže se slamnata streha: to je dedna hiša gospoda Danila. Za njo se vzdiguje druga gora, potem pa je zopet polje, in ako prehodiš tam tudi sto vrst, ne najdeš niti enega kozaka. (Dalje prih.)

merni prostori, na pr. pri roženkranski cerkvi v Pungertu itd., odločili in da bi se strogo na to gledalo, da se „trottoir“ ljudem prosto ohrani, kajti kedor vé, kakšna gnječa ob som-njih dnevih na tem kraji nastane, se mora v istini čuditi, da vozovi, kateri vsi tukaj na glavni trg dohajajo, posebnih nesreč ne pro-uzročijo.

Koncem bi še opozoril mestno predstoj-ništvo na nujno potrebo, da bi naše trge in ulice primerno krstilo.

Izpod Gromade, 25. aprila. (Izv. dop.) Ko je pred par tedni pričel izhajati za naše, deloma zbegano ljudstvo jako potrebni „Ljub-ljanski List“, pozdraviti ga je moralo v prvi vrsti z veseljem ljudsko učiteljstvo, kajti s tem slovenskim listom je baš ono pridobilo pošte-nega zagovornika svojih interesov, katerega je do sedaj težko pogrešalo.

Če se ozremo nekoliko v pretekle čase, vidimo takoj, da je imel in da ima skoro vsak stan v slovenskem političnem časopisju svoje zavetje, le učiteljstvo, poleg duhovenstva prvi dobrotniki ljudstva, ne; za duševno in materi-jalno podporo so dobivali slovenski učitelji skoro dan za dnevom lepe priimke: „šolmaštri“, „kruhoborci“, „duševne reve“ in kar je dru-zih tacih ljubeznjivosti več. Vsak drug stan bi bil tacemu umazano-nehvaležnemu časopisju uže zdavno hrbet obrnil ter s tem po prego-voru: „Kdor sam sebe ne časti, tudi ni vreden, da bi ga drugi častili“, pokazal, da ceni svoje dobro ime in imenitni učiteljski stan.

Vendar so nekateri naši učitelji še vedno tako kratkovidni, da še sedaj ne ločijo so-vražnikov svojih od prijateljev ter podpirajo liste, kateri učiteljski stan pri vsaki priliki sramoté in v nič devajo.

Oglejmo se vendar jedenkrat tudi mi ljud-ski učitelji nekoliko po deželi ter delajmo z vsemi silami med našim narodom na to, da se jedini naše postavne pravice pošteno bra-neči list čedalje bolj širi v čast in korist našo in milega naroda našega. —k.

Razne vesti.

— (Daritelj 5nih 100000 gl.), o kojih smo te dni poročali, oglašil se je v četrtek na dunajski policiji. Rekel je, da je on podaril mestu dunajskemu 100000 gl. zlate rente, a čeravno je prosil, da naj se njegovo ime ne imenuje, se je vendar takoj zvedelo za volikodušen njegov dar in sedaj nima nikjer miru pred prosilci, ki ga vedno nadlegujejo za podporo. Še celó v gostilni in v kavarni hodijo za njim. — Zato je prišel na po-licijo, da prosí pomoči zoper sitne berače. — Po-licijski pravdnik je takoj spoznal, da nima pravega darilca pred seboj, temuč blaznega moža; velikanski dar, o katerem se je toliko pisarilo, razburil je njegove čutnice, in sedaj si domišljuje, da je on daroval óno svoto. Peljali so reveža v bolnišnico. Tam so ga preiskali in zvedeli, da je 26letni fabriški delavec, ki uže delj časa tava okoli brez dela in zaslužka.

— (Mala usta.) Slavni dunajski slikar, ki je znan kot jako malobeseden mož, slikal je te dni bolj priletno damo. Ko je devica „ze v srpani“ zapazila, da umetnik usta slika, jela je ustnice vedno bolj skup vleči, da bi ne naredil slikar pre-velicega uhoda. Umetnik je zapazil ta trud, pa je rekel z najljubnejšim smehljanjem: „Če želite, milostiva, da usta po polnem izpustim, bodem iz srca rad ustregel!“

— (Hranilnice.) Vse avstrijske hranilnice so imele koncem l. 1882. na vlogah 792148 558 goldinarjev kapitala, in sicer največ češke in nižje-avstrijske, po več kot 200 milijonov.

— (Nov vrellec.) V rogaških toplicah je dobil profesor geologije na graški tehniki, gosp. J. Rumpf, nov vrellec kisle vode. Vrelcu so dali ime *Styriabrunnen*.

— (Tri ženske zgorele) so te dni v Lon-donu. V necem hotelu je nastal ogenj v spodnjih prostorih in kmalu so jele goreti lesene stopnice. Lastnik gostilne je letel v tretje nadstropje in zbu-dil tam vsakinjo in dve natakariči ter jih pozval, da naj takoj beže. A ženske so se predolgo mu-dile in ko so hotele doli, niso več mogle čez go-reče stopnice. Pri oknu so vpile na pomoč, a ni-

kakor ni bilo moč dospeti do njih, čeravno so to poskušali na razne načine. Predno je prišla požarna bramba, vdrl se je zgoreni del hiše in pokopal uboge ženske. Našli so jih pozneje vse ozgane, tako da jih niso mogli več razločiti.

— (Ukažen kralj.) Kakor se je brzo-javno poročalo iz Massauah, je zapustil angleški admiral Hewett 10. t. m. to mesto, da bi se po-dal v Abesinijo in tu sestal s tamošnjim kraljem Ivanom, kojemu bi oddal ročno pismo angleške kraljice s dragocenimi darili. Da bi ta darila no-sili, je admiral navlašč za to kupil 40 mezgov. Kralj Ivan se je za svojo osebo zopet potrudil, da bi poslanca kolikor mogoče častno sprejel ter mu je hotel napraviti tudi banket. Kralj si naroči v ta namen posodo iz Massauah in Evropejca, ki bi poučil kralja, ministre, dvornike in generale, kako se mora nož, vilice in žlico pri jedi rabiti, ker na abesinskem kraljevem dvoru se dandanes ne poznajo družega jedilnega orodja, kot pet prstov na roki.

— (Prezgodnje žalovanje.) Kineški po-slanec v Washingtonu ne zna angleški; zato po-trebuje pri svojem poslovanju tolmača. Te dni je dobil poslanec rumen popisan papir, ko slučajno tolmača ni bilo pri domu. Razumil ni pisanja — a takoj se je spomnil na navade svoje domovine, kjer se na rumenem papirju naznanja smrt najviš-jih osob. Zato je menil poslanec, da je umrl naj-višji dostojanstvenik Zjedinjenih Držav — pred-sednik Arthur sam! Zbral je tedaj vse svoje ljudi in ukazal, da se žaluje za umrlim predsednikom. Začel se je običajni jok, strašno vpitje in tulenje, prav kakor žalujejo Kinezi v domovini za svojim vladarjem. Poslanec je zamenil (v znamenje naj-večje žalosti) svojo modro obleko z rumeno in v rlo pomagal vpiti. Bilo je po noči in sosedje so prestrašeno skakali iz postelj, vprašaje, kaj vendar pomeni to tulenje pri poslancu. Pet ur je uže tra-jalo žalovanje, tedaj pa pride tolmač židane volje domov. Pokazali so mu osodepolni rumeni papir in razložili uzrok jokanja. A mladi mož se je jel na glas smejati. Rumeni papir je bil — račun plinove fabrike!

— (Zakoni se sklepajo v nebesih), pravi znan izrek. Pred tem sklepom pa se vrši časi prav originalen prolog na zemlji; dokaz temu naslednja zgodbica: V Nevjorku je bila te dni po-roka dvaindvajsetletne Ane Müllerjeve in necega Irca. Spoznala sta se na barki, ko sta se peljala iz Evrope v novi svet. A on ni znal nobene be-sede nemške, ona pa nobene angleške. Ljubezen je bila jima zašla v srca — in postrežljivi ljudje (kje pa tacih manjka, ko se snuje ljubezen! —) so jima pomagali. On je zapisal v slabi irski an-gleščini na „listek bal“: *Be mine, Annie, me darling. Be me wife!* — in ga poslal deklici. Tolmači so ji prevedli te besede na nemški jezik; radostna je ona odgovorila: *Michael, ich liebe dich vom ganzen Herzen!* Zopet tolmači — in konec je bila poroka na ameriški zemlji.

Domače stvari.

— (Cesar) je potrdil z navšjim zaključkom dné 17. aprila t. l. zakon, s katerim se uvajajo lovske karte za Kranjsko.

— (Kupčijsko ministerstvo) je z od-lokom dné 26. aprila l. l., št. 14,842, potrdilo novi volilni red kupčijske in obrtnijske zbornice ljubljanske, sedanji stari volilni red pa je ob jednom razveljavilo.

— (Za obrtno šolstvo.) Vsi oni, ki se zanimajo za razvoj obrtnih šol, poznajo glasilo osrednje komisije za obrtni pouk: *Centralblatt für das gewerbliche Unterrichtswesen in Oester-reich*. Vsled naredbe g. naučnega ministra do-dal se bode temu strokovnjaškemu listu v dopol-nitev poseben „Supplement.“ Prvi zvezek, obsegajoč 1. in 2. snopič, je uže izšel v Hölderjevi zalogi, Dunaj, I., Rothenthurmstrasse 15. — Oziraje se na posebno važnost, katero ima dobro urejeni obrtni pouk za naše pokrajine, priporočamo to knjigo najtopleje svojemu občinstvu.

— (Upravno sodišče) je te dni obravna-valo pritožbo ljubljanskega mesta zoper ukaz mi-nisterstva notranjih zadev z dné 10. sept. 1883, št. 5552, ki razveljavlja sklep ljubljanskega mest-nega zbora gledé vpeljave zaklane živine v mesto. Pritožbo je sodišče kot neopravičeno zavrnilo.

— (Vojvoda Parmski) pripeljal se je včeraj zvečer ob 6. uri s posebnim vlakom in se spremstvom 28 osob z Reke v Ljubljano, mudil se tu jedno uro in med to dobo tudi obedoval. Ča-kalnica prvega réda, kjer je vojvoda obedoval, je bila se zelenjem lepo okrašena. Ob 7. uri se je vojvoda s posebnim vlakom odpeljal proti Gorenj-skem v Monakovo. Na peronu zbralo se je mnogo občinstva, koje je vojvodo spoštljivo pozdravljalo.

— (Preskušnje o učiteljski sposob-nosti) všile so se pred izpraševalno komisijo v Ljubljani od 21. do 28. t. m. K preskušnji se je oglasilo 15 učiteljev in 17 učiteljic, in sicer jeden učitelj za meščanske šole in 14 učiteljev in 16 učiteljic za ljudske šole in jedna učiteljica za francoski jezik. Spričalo II. vrste so dobili štirje učitelji in 7 učiteljic, spričalo III. vrste je dobilo 9 učiteljev in 7 učiteljic in spričalo IV. vrste pa dve učiteljici. Jeden učitelj in dve učiteljici so dobili spričevalo sposobnosti samo za nemške, jeden učitelj samo za slovenske, vsi drugi pa za sloven-ske in nemške ljudske šole. Dva učitelja sta pri začetku preskušnje odstopila.

— (Poročilo) o drugi letošnji odborovi seji kranjskega ribiškega društva. Predsedoval je g. dr. Kapler; razgovarjalo in sklepalo se je o sledečih stvareh: 1.) Društvo naj vzame v najem vode na Studencu; voda tu je jako izvrstna in kakor navlašč pripravna za izrejo postrv. Veliki tomún bi se lahko porabil za velike ribe, s katerimi bi društvo dokaj stržilo; 2.) od sedaj naprej se bodo jemale le ikre potočnih postrv za izrejo; 3.) pomanjkljiva karta za čas drestitve naj se popravi; to bode stvo-ril jeden izmed odbornikov; 4.) predlog, da naj se večje vode, kakor Sava, Ljubljanica itd., vzemó v najem, se ne sprejme, ker je še prezgoden; 5.) na Studencu izrejene postrve se bodo najprej spustile v tamošnje tomúne, potem se le v druge vode; 6.) pri ribiču g. Schaglu se poprašja, koliko postrv se sme dejati v tomúne na Studencu; 7.) zanimivemu poročilu g. Seipperta v Idriji o postrvnih ikrah se odgovori; 8.) poročilo o onesnaženji vód z fabriškimi odpadki. Odbor sklene, ostro paziti na to stvar; 9.) odborniku g. Gallé-tu se naroči revizija ribjega trga; 10.) sklene se, da se objavijo poročila o od-borovih sejah v „Laib, Zeitg.“, v „Slov. Narodu“, v „Ljublj. Listu“ in v „Novicah“.

— (Vojaški napadi.) V soboto zvečer po deseti uri napadla sta dva vojaka pešca na sv. Ja-koba mostu privatna uradnika g. J. in g. D. in še druge tri fante. J. je odletel klobuk v Ljublja-nico, D. je bil pa od vojaka vdarjen. — V nedeljo zvečer pa sta napadla na Rimski cesti dva vojaka brambovca več fantov in ranila fanta Jožefa Jerino z bodalom.

— (Razgrajáč.) Delavec Anton Jerina je včeraj zvečer v pijanosti s sekuro razbil v svojem stanovanji stole in mizo; pomirili so njegovo raz-burjenost mestni policaji.

— (Slovensko gledališče) v nedeljo zvečer je bilo precej dobro obiskano, a vendar bi bili zeleti še mnogo več občinstva vrlim našim beneficijantom. Igra se je vršila prav dobro — lahko rečemo, da je bila zadnja predstava izmed najboljših v letošnji sezoni. Občinstvo je to tudi hvaležno pripoznalo in z obilnim ploskom igralce odlikovalo. Ko je gspdcn. Zvonarjeva stopila na oder, sprejel jo je pravcati cvetlični dež; dobila je lep venec in šopek cvetic. Gspdcn. Nigrinovi so podarili čestitelji liro, venec in dva krasna šopka, in tudi tretjemu beneficijantu, gosp. Petriču, ni izostala zaslužena pohvala; prejel je lep venec za svoj trud. — To je bila zadnja predstava v tej sezoni. Upamo, da nam ostanejo stare igralne moči tudi še za drugo leto in da se tedaj sloven-sko gledališče na novo poživi ter povzdigne na stopinjo, na kateri smo ga videli minola leta. Na veselo svidanje!

— (Stepli) so se zadnje nedeljo na Črnov-čah blizu Ljubljane kmetski fantje med seboj. Štirje so bili teško ranjeni, osem pa lahko. Včeraj popoldne odšla je komisija deželne sodnije s zdrav-nikom v Črnovče, da stvar preišče. — Pač bi bilo bolje, ko bi naša mladež iskala si družega polja za svoje hrabe čine, nego surove pretepe!

— (Občinska volitev.) V Begunjah na Go-renjskem je bil te dni za župana izvoljen posest-nik Ivan Gašperin, za svetovalca pa posestnika Ivan Janc in Tone Pohar.

— (Občinske volitve.) V Cirčičah pri Kranji izvoljeni so bili pri novi volitvi občinskega starešinstva nasledni posestniki, in sicer; France Strupi iz Cirčič županom, svētnikom pa Janez Šink iz Cirčič in Janez Staré iz Prebačevega.

— (V Kranji) je na tako zvanem trgu „Podrtina“ zasadil mestni zastopnik nekaj kostanjevih drevesec, kar je obče zadovoljnost vzbudilo po mestu; ta čin je tem bolj hvale vreden, ker gorenjski stolnici v poletnem času zares sence manjka. Želeti bi le bilo, da bi se še več prostorčekov našlo, kamor bi se košatih kostanjev nasadilo!

— (Popravek.) V 44. številu „Ljublj. Lista“ smo objavili poročilo o požaru na Stari Vrhnik ter smo med gasilci pohvalno omenili vrhniško požarno brambo in delavce g. Kotnikove tovarne. Danes prejeli smo popravek, iz katerega razvidimo, da je na pogorišče prihitela vsa požarna bramba vrdske podobčine, obstoječa iz domačih posestnikov in iz tovarniških delavcev, s svojim gasilnim orodjem. Prav radi ustrezno izraženi nam želji ter konstatujemo, da gre zasluga za človekoljubno in požrtvovalno pomoč vrlim posestnikom in fantom z Vrda v isti meri, kakor pohvaljenim Kotnikovim delavcem.

— (Župnika v Terbojah) okradel je dozdaj neznan tat 27. t. m. med prvo mašo. Pobrjal je nad 200 gld. v denarji in nekaj obleke. Žandarmerija zločinca išče.

— (Detomor.) 32letna dekla Marija Benda v Zgornjem Berniku je 4. aprila porodila dete, ki je bilo pravilno razvito in zdravo. Nečloveška mati pa ga je zadavila in tretji dan vrgla v peč, ki je bila razbeljena za peko! Otrok je po polnem zgorel. Sodnija je zločinco uže prijela.

— (Konjski zdravnik) ni še zdravnik za ljudi — to je pač skušil posestnik Andrej Gnedič iz Rogatiče v mokronoškem okraju. Imel je na roki veliko oteklino uže od jeseni lanskega leta. Zdravnik g. dr. Delkot mu je ni hotel operirati, ker bi bila posledica skoraj gotovo smrt, in zato je omenjeni posestnik zaupal raje konjskemu zdravniku Ivanu G., ki mu je obljubil zdravje. Potegnil mu je rudečo svileno vrvice dvakrat skozi ule in mu dal po vrhu še necega mazila, s katerim bode pregnal oteklino. A komaj je začel Gnedič mazati, jela ga je rana hudo peči, dan za dnevom mu je bilo slabše in 22. t. m. je umrl. Sodi se obče, da je uzrok njegove smrti napačno zdravljenje rane. Revez je zapustil udovo in petero otrok.

— (Volitve v štajarski deželni zbor.) Iz Gradca se poroča „Südst. Post“, da je namestništvo ukazalo vsem štajarskim okrajnim glavarjem, pripraviti in urediti do 25. t. m. zapisnike volilcev za deželni zbor. Začetkom meseca junija vršile se bodo volitve.

Pred sklepom lista.

— (Cesarsko imenovanje.) Kakor čujemo iz po vsem zanesljivega vira, je Nj. veličanstvo imenovalo knezoškofom ljubljanske škofije g. kanonika dr. J. Gogalo. Težko pričakovana vest bode sigurno vzbudila po vsej deželi največjo radost.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Dunaj, 29. aprila. Poslanec Kopp je odložil svoj mandat. Vlada je predložila zbornici pogodbo gledé severne železnice. Načelnik Kaminski-odbora, Klam, odgovarja na interpelacijo Schönererjevo, da ne more o odborovih ukrenitvah podati nobenih pojasnil; kedar se predloži poročilo in ko bodo odborniki prisotni, sklical bo takoj sejo v tej zadevi. Poslanec Promber interpeluje zaradi ukaza druge izdaje zaplenjenih novin. — Cesarjevič in cesaričinja dospela sta le-sém ob 12. uri 10 minut.

Trst, 28. aprila. Danes zvečer ob 6. uri je nadvojvoda Albreht prijadral z oklopnico v tržaško luko, pozdravljen od topov na gradu in z oklopnice. Sijajen sprejem, na tisoče ljudstva klicalo je gromoviti „živio“ in „evviva“, ladije v luki vse v zastavah. Visoki gost se je nastanil v „Hôtel de la ville“.

Peterburg, 29. aprila. „Petersbourg-Journal“ javlja, da so skoro vse velevlasti odobravaje pritrdile na vabilo Angleške k konferenci.

Beli Grad, 28. aprila. Po obedu in sprejemu dvornih gospej peljal se je cesarjevič s soprogo v trdnjavo. Pred slavolokom tik visoke šole stala je požarna bramba z godbo, ki je svirala avstrijsko himno. Pred trdnjavo je stal bataljon prestolonaslednika Aleksandra. V trdnjavi se je vršil sprejem častnikov, katere je kralj predstavljal. Cesarjevič je govoril ž njimi deloma srbski, deloma nemški in francoski. Na poti tjà in nazaj je ogromna množica národa pozdravljala goste z živio-klici. Cesarjevič in soproga sta si takoj pridobila simpatije prebivalstva. Splošno začudenje je vzbudilo, da zna cesarjevič srbski jezik.

Ob polu 7. uri je bil v zimskem vrtu kraljeve palače obed za 49 oseb. Igrala je vojaška godba. O 8. uri pričela se je v hudem dežju bakljada, katere so se vdeležili meščani, zadruge, pevci in delavci. Bakljenosci so se vstavili pred kraljevo palačo in pozdravljali so goste, stopivše na balkon, z burnimi živio-klici. Pela se je avstrijska in srbska himna. Potem je šla bakljada proti Savi. Tjã so spremili kralj in kraljica in ministri visoke goste; poslovlili so se presérno. Gromenje topov in sviranje avstrijske himne spremljevalo je parnik, ko je zapuščal mesto.

Telegrafično borzno poročilo

z dné 29. aprila.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	80. —
» » » » srebrou	81.20
Zlata renta	100.95
5% avstr. renta	95.65
Delnice národne banke	851. —
Kreditne delnice	318.50
London 10 lir sterling	121.40
20 frankovec	9.64
Cekini c. kr.	5.72
100 drž. mark	59.40

Uradni glasnik

z dné 28. aprila.

Naprava novih zemljiških knjig: Pri c. kr. okr. sodniji v Novem Mestu za davkarsko občino Veliki Podljuden; poizvedbe dné 4. maja t. l.; pri c. kr. okr. sodniji v Radovljici za katastralno občino Selo; poizvedbe 7. maja; za katastralno občino Bohinjska Bela; poizvedbe 12. maja.

Razpisane službe: V Krškem služba okrajnega ranocelnika z letno nagrado 400 gold. Prošnje do 25. maja okr. glavarstvu v Krškem. — V Št. Juriju na enorazredni ljudski šoli služba učitelja z letno plačo 450 gold. in prostim stanovanjem. Prošnje do 14. maja okr. šol. svētu ljub. okolice.

Republikacija: C. kr. okr. glavarstvo v Krškem naznanja, da vinogradom omenjenega okraja vedno preti največja nevarnost zaradi tega, ker se je trtna uš po krajih, n. pr. v Bizeljskem na Štajarskem in v Sv. Križu na Hrvaškem, zatrosila in se torej uvoz vsakovrstnih trt, sadik in drugih vrst dreves prepoveduje iz omenjenih okrajev.

Eks. javne dražbe: V Radečah posestvo Ožb. Olfatija (1028 gold. in 15 gold.) dné 20. maja (3. narok.) — Na Vrhniku posestvo Matije Berničiča (2130 gld.) dné 27. maja, 27. junija in 25. julija. — V Ljubljani posestvo Val. Kikljevo iz Zapotoka (2857 gold. 40 kr.) dné 14. maja; posestvo Fr. Hočvarjevo iz Pijave Gorice (1579 gold.) dné 14. maja od 10. do 12. ure dopol.

Tujci.

Dné 27. aprila.

Pri **Maličih:** Elwenich, Ainsitz, Sanek, Polak in Wunderlich, trgovci, z Dunaja. — Morowitz, trgovec, iz Jiplova. — Deutsch, trgovec, iz Pečuha. — Baronica Buthon in hči iz Štirsk. — Baron Schönberger iz Postójine. — Schenk, trgovec, iz Trsta. — Strudloff Ana in Jovana, zasebnici, iz Trsta.

Pri **Slonu:** Tissen in Weiss, trgovca, z Dunaja. — Dietrichstein, trgovec, iz Budimpešte. — pl. Pittoni, zasebnik, iz Gradca. — Rossi in Donnauer, trgovca, in dr. Porlitz, advokat, iz Trsta. — Dr. Porlitz, inženér, iz Pulja. — Perussich, lesni trgovec, z Reke.

Pri **Južnem kolodvoru:** Dellami, zasebnik, iz Trsta. — Tancig, c. kr. poštar, iz Krške Vasi. — Gnesda, iz Zagorja.

Umrlí so:

Dné 27. aprila. Marija Mavrič, posestnica, 80 l., Kládezne ulice št. 11, za starostjo.

Dné 28. aprila. Ana Jenko, hči zdravnika, 7 mes., Preširnov trg št. 3, črevesni katár. — Marija Modic, gostinja, 87 l., Nunske ulice št. 4, za starostjo. — Henrijeta Maršal, zasebnica, 30 l., Gospodske ulice št. 18, pljučna tuberkuloza.

V bólnici:

Dné 25. aprila. Alojzij Bizil, krojač, 38 l., tuberkuloza.

Dné 26. aprila. Ana Mlakar, soproga tesarja, 73 l., oslabljenje.

Dné 27. aprila. Katarina Saksida, delavka, 19 l., pljučna tuberkuloza.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v ram	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
28. aprila	7. zjutraj	731.85	+ 9.0	zpd. sl.	p. js.	0.60 dež
	2. pop.	730.14	+12.6	»	d. js.	
	9. zvečer	730.54	+10.2	»	obl.	

Zahvala in priporočilo.

Vdano podpisani usoja se p. n. občinstvu najudljudeje naznaniti, da počenski s 1. majem naprej vzeme v najem

čitalnično restavracijo

in se bo vedno potrudil, p. n. občinstvu v vsacem oziru zadovoljiti. Točil bo dobro znano

puntigamsko mareno pivo

razen teh tudi **kozlovo pivo v steklenicah in izborna vina.** Posebno skrb bo obračal vedno dobri in cení kuhinji in promptni postrežbi.

Konečno smatra še za prijetno svojo dolžnost za njemu v Koslerjevi pivnici vedno izkazano zaupanje izrekati svojo najiskrenejšo zahvalo ter prosi i v prihodnje mnogobrojnega pohojevanja.

S odličnim spoštovanjem

J. Cesarič,

(36) 3—1

restavratér.

Zaloga zemljevidov

c. kr. generalnega štaba.

Mera 1 : 75000.

Listi so po 50 kr., zloženi za žep, prilepljeni na platno po 80 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg-ova
knjigarna v Ljubljani.

Omarine napise

z a t r g o v c e

imata vedno v zalogi

Kleinmayr & Bamberg

Kongresni trg.